

1. K omezení nebo přerušení provozu mateřské školy

Dne 1. března 2006 nabyla účinnosti vyhláška č. 43/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání. Mimo jiné došlo i k zásadním změnám v právní úpravě přerušeni nebo omezení provozu mateřské školy, jimž se věnuje toto stanovisko.

➤ **Způsob omezení nebo přerušeni provozu mateřské školy podle § 3 vyhlášky č. 14/2005 Sb.**

Přerušeni nebo omezení provozu mateřské školy není věcí dohody ředitele se zákonnými zástupci, ale jde o jednostranný úkon ředitele podmíněný předchozím **projednáním** se zřizovatelem (§ 3 odst. 1 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb. (dále jen „vyhláška“), podle něhož ředitel „*stanoví rozsah omezení nebo přerušeni provozu po projednání se zřizovatelem*“). Případná dohoda ředitele se zákonnými zástupci, že dítě nebude do mateřské školy po určité době docházet, není z právního hlediska omezením nebo přerušeni provozu mateřské školy.

Je nutné zdůraznit, že vzdělávání je v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), veřejnou službou. Jako k veřejné službě by k němu měly mít všechny osoby, jimž je určeno, za podmínek stanovených právními předpisy rovný přístup, **pokud zákon výslovně nestanoví jinak**. Pokud tedy vyhláška umožňuje v § 3 omezení nebo přerušeni provozu mateřské školy, může se jednat pouze o omezení, které nebude mít vůči dětem v mateřské škole diskriminující povahu. Omezení nebo přerušeni provozu, které by se týkalo jen určitých dětí, je nutné považovat za protiprávní.

Přípustným omezením provozu mateřské školy bude proto zejména omezení provozu jen na některé dny, a to pro všechny děti mateřské školy bez výjimky, nebo omezení provozu celodenního na polodenní. **Jako nepřipustné** se naopak jeví omezení provozu týkající se pouze dětí zaměstnaných rodičů, dětí umístěných v jednom z několika odloučených pracovišť mateřské školy apod.

Příklad: V případě, kdy by mělo být v měsíci červenci v provozu pouze odloučené pracoviště č. 1 a v měsíci srpnu odloučené pracoviště č. 2 mateřské školy, přičemž děti z uzavřeného odloučeného pracoviště nemají možnost chodit na pracoviště, které je v provozu, tedy jde o nepřipustné přerušeni provozu mateřské školy podle § 3 vyhlášky. Ředitel mateřské školy se však může dohodnout se zákonnými zástupci dětí, že v daném období děti do mateřské školy docházet nebudou. Potom ovšem nelze použít ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky a případné snížení úplaty je nutné provést u zákonných zástupců, jichž se „omezení“ provozu týká, ve správním řízení na základě § 123 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

Jiný případ však je, pokud bude fyzicky zavřeno jedno odloučené pracoviště mateřské školy, avšak děti z tohoto pracoviště budou moci chodit na druhé pracoviště – v tomto případě se vůbec nejedná o přerušeni provozu.

➤ **Předškolní vzdělávání dítěte v jiné mateřské škole po dobu omezení nebo přerušeni provozu mateřské školy v měsíci červenci a srpnu**

Předškolní vzdělávání je konkrétní mateřská škola oprávněna poskytovat dítěti, které je v souladu s § 34 zákona č. 561/2004 Sb. přijato ředitelem mateřské školy k předškolnímu vzdělávání.

V případě omezení nebo přerušeni provozu mateřské školy podle § 3 odst. 1 vyhlášky je ředitel mateřské školy povinen **ve spolupráci** se zřizovatelem projednat s řediteli jiných mateřských škol v **obci** možnosti a podmínky předškolního vzdělávání dětí mateřské školy v jiných mateřských školách po dobu omezení nebo přerušeni provozu. **Byla zrušena povinnost ředitele mateřské školy zajistit dítěti pobyt v jiné mateřské škole**, neboť k této povinnosti neměli ředitelé mateřských škol efektivní právní nástroje. Účinné zajištění pobytu dětí v jiné mateřské škole přesahovalo pravomoc ředitele mateřské školy i zřizovatele, neboť o tom, **zda bude dítěti poskytováno vzdělávání v jiné mateřské škole, rozhoduje její ředitel**. Nové znění § 3 odst. 1 vyhlášky tak ukládá řediteli povinnost činit pouze to, co od něj lze vzhledem k jeho pravomoci oprávněně očekávat. Namísto oznamování omezení nebo přerušeni provozu zákonným zástupcům dětí bylo nově stanoveno, že informaci o omezení nebo přerušeni **zveřejní** ředitel mateřské školy **na přístupném místě ve škole nejméně 2 měsíce předem**; zároveň zveřejní výsledky projednání možností a podmínek předškolního vzdělávání dětí v jiných mateřských školách v obci s řediteli

těchto mateřských škol, případně také informaci o možnostech a podmínkách zajištění péče o děti v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v době omezení nebo přerušení provozu – tj. zejména informace o osobách provozujících volnou živnost Mimoškolní výchova a vzdělávání (obor č. 114 v příloze k nařízení vlády č. 140/2000 Sb., kterým se stanoví seznam oborů živností volných, ve znění pozdějších předpisů).

Pedagogičtí pracovníci (učitelky), kteří nečerpají v době omezení nebo přerušení provozu mateřské školy dovolenou, případně čerpají dovolenou jen po část doby omezení nebo přerušení provozu, mohou při splnění podmínek uvedených v § 38 odst. 1 a 2 zákoníku práce plnit své úkoly u jiného zaměstnavatele v rámci pracovní cesty mimo sjednané místo výkonu práce. Místo výkonu práce (obec a organizační jednotka nebo jinak určené místo) je povinnou součástí pracovní smlouvy. V této souvislosti je třeba ještě upozornit na § 2 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů, kdy pracovní cestou se pro účely tohoto zákona rozumí doba od nástupu zaměstnance na cestu k výkonu práce do jiného místa, než je jeho pravidelné pracoviště, včetně výkonu práce v tomto místě, do návratu zaměstnance z této cesty. Pravidelným pracovištěm se pro účely zákona o cestovních náhradách rozumí místo dohodnuté se zaměstnancem; není-li takové místo dohodnuto, je pravidelným pracovištěm místo výkonu práce sjednané v pracovní smlouvě.

Vyhláška naopak neřeší (a ani řešit nemůže), na základě jakého právního titulu budou děti v době omezení nebo přerušení pobytu ve své „domovské“ mateřské škole pobývat v „náhradní“ mateřské škole. Uvedené je ponecháno na rozhodnutí ředitele „náhradní“ mateřské školy, samozřejmě při respektování platných právních předpisů.

➤ **Omezení nebo přerušení provozu mateřské školy mimo měsíce červenec a srpen**

Ze závažných důvodů a **po projednání** se zřizovatelem lze provoz mateřské školy omezit nebo přerušit **i v jiném období** než v měsíci červenci nebo srpnu (§ 3 odst. 2 vyhlášky). Závažnými důvody jsou takové organizační či technické příčiny, které znemožňují řádné poskytování předškolního vzdělávání, přičemž by mělo jít opravdu o výjimečné opatření. Informaci o omezení nebo přerušení provozu spolu se stanovenou výší úplaty podle § 6 odst. 4 vyhlášky ředitel mateřské školy **zveřejní neprodleně** poté, co o omezení nebo přerušení provozu rozhodne.